

Bemærkninger til forslaget

Den nuværende offentliggørelsesordning på fødevarerområdet har sig vist at være for begrænset til at kunne realisere målsætningerne i regeringens fødevarerpolitiske redegørelse fra januar 1998 om at forstærke indsatsen med hensyn til at sikre forbrugerne sunde fødevarer samt at hindre vildledende mærkning af fødevarerne. Offentliggørelsesordningen er efter forslagsstillernes opfattelse ikke i sin nuværende form et egnet instrument til at sikre det frie forbrugsvalg.

Lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. indeholder dels hjemmel til at offentliggøre kontrolresultater, dels hjemmel til, at offentliggørelse kan ske elektronisk eksempelvis på Internettet. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at offentliggørelsen omfatter navne på fysiske eller juridiske personer, der har modtaget forbud/påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger, accepteret et bødeforlæg eller modtaget dom for overtrædelse af fødevarerlovgivningen.

Det har betydet, at der fra den 1. januar 2000 ikke længere kan ske offentliggørelse af kontrolresultater på restaurant- og detailhandelsområdet på den måde, som det tidligere er sket i København med en fuldstændig liste over f.eks. kontrollerede restauranter i et bestemt område og kontrolresultaterne i den forbindelse. Incitamentet til at sikre overholdelse af hygiejnereglerne er således ikke længere til stede, og forbrugerne har fået indskrænket deres forbrugsvalg på området væsentligt. Før kunne man via de offentliggjorte kontrolresultater følge med i, hvem der var gode til at overholde reglerne, og hvem der var knap så gode.

Forslagsstillerne finder, at hvis man løbende offentliggør navne på supermarkeder m.v., der har solgt frugt og grønt med for højt indhold af pesticider, vil man i løbet af kort tid opnå, at de pågældende supermarkeder vil stille strengere krav til deres leverandører, idet forbrugerne ellers vil undlade at foretage deres indkøb de pågældende steder.

Forslagsstillerne finder, at det en gang månedligt skal offentliggøres, hvilke supermarkeder der har solgt fødevarer med vildledende mærkning. Super-

markederne vil herefter meget hurtigt ikke sælge varer fra de pågældende leverandører.

Offentliggørelse af kontrolresultater er således – rigtigt anvendt – et meget effektivt og helt ubureaukratisk virkemiddel, som bør bruges i meget større omfang, end det sker i dag.

På Fødevarerdirektoratets hjemmeside findes for tiden en offentliggørelsesliste med følgende overskrift: »FødevarerVirksomheder, som har fået påbud, forbud eller bøder. Offentliggørelse pr. 1.2.2000.« For så vidt angår primærproducenter af mælk, indeholder offentliggørelseslisten navnene på 20 mælkeproducenter, som har fået påbud/forbud eller bøder for forskellige overtrædelser af lovgivningen, eksempelvis for forkert placering af en mælketank og for levering af mælk med rester af penicillin i.

Alle overtrædelserne er begået i perioden 8. januar 1999 til 15. december 1999. Det betyder, at der, for så vidt angår den første sag, er gået mere end et år, fra overtrædelserne er begået til offentliggørelsen på Internettet. Det fremgår i øvrigt af bemærkningerne til fødevarerloven, at situationer, som frembyder akut sundhedsfare ikke falder ind under offentliggørelsesordningen.

Af bemærkningerne til fødevarerloven fremgår det, at hensigten med offentliggørelse af kontrolresultater er at give forbrugerne et væsentligt forbedret grundlag for at træffe deres forbrugsvalg, hvilket må antages også at forøge den omhu, hvormed virksomhederne søger at sikre overholdelsen af lovgivningens krav til behandling og salg af fødevarer.

Det er efter forslagsstillernes mening klart, at bestemmelserne om offentliggørelse har et præventivt sigte. Altså hvis man begår overtrædelser af lovgivningen, bliver man hængt ud på Internettet. Mælkeproducenter, der leverer mælk med penicillin, bliver straffet med bøde. Derudover bliver de trukket for to dages mælkeleverancer af mejeriet, og endelig bliver deres navne lagt ud på Internettet.

Forslagsstillerne mener ikke, at man med offentliggørelse på denne måde i disse sager opfylder lovbestemmelsernes krav om at give forbrugerne et væ-